

Donderdag 30 september 2021 – 20:00

# HERENTALS

## Sjaella

### Origins

### Tijdloze a cappella

Viola Blache

sopraan

Franziska Eberhardt

sopraan

Marie Fenske

sopraan

Marie Charlotte Seidel

mezzo-sopraan

Felicitas Erben

alt

Helene Erben

alt



van roey

BOUWEN MET MENSEN

# Programma

## INLEIDING

**evening morning day**

*David Lang (\*1957)*

tekst van David Lang (naar Genesis)

**Have you e'er seen the morning sun?**

*Henry Lawes (1595-1662)*

uit Ayres and Dialogues, Book 3, 1653

tekst van Henry Hughes (c1602-c1652)

Arr. door Philip Lawson (\*1957)

**Thus the ever grateful spring (Spring)**

**Here's the summer, sprightly, gay (Summer)**

**See my many coloured fields (Autumn)**

**Now winter comes slowly (Winter)**

*Henry Purcell (1659-1695)*

uit The Fairy Queen, Act 4, 1692

tekst naar A Midsummer Night's Dream van William Shakespeare

Arr. door Gregor Meyer (\*1979)

**Crystallized**

*Meredi (\*1992)*

**Hypophysis**

*Sjaella*

tekst van Felicitas Erben (\*1995)

muzikale inbreng door by Shara Nova (\*1974)

**One charming night (Secrecy)**

**Hush, no more (Sleep)**

*Henry Purcell*

uit The Fairy Queen, Act 2

Arr. door Philip Lawson

**Stars**

*Eriks Ešenvalds (\*1977)*

tekst van Sara Teasdale (1884-1933)

A Triptych for Our Time: I Apocalypse?

A Triptych for Our Time: II Dead Soul

A Triptych for Our Time: III Ascending Stairways

*Paola Prestini (\*1975)*

tekst van Alfonsina Storni (1892-1938), woorden uit het Boek der Openbaringen,  
de Koran en krantenkoppen

dramaturgie van Paola Prestini and Sjaella

**Vacuum**

*Sjaella*

gebaseerd op een muzikale modus van Maria Jonas

# Inleiding

Sinds het begin der tijden verloopt het leven op aarde in cycli. Planeten bewegen volgens terugkerende patronen in de ruimte, de maan veroorzaakt de afwisseling van de getijden op zee, de seizoenen komen en gaan, net zoals licht en duisternis elkaar afwisselen in de eeuwige ademhaling van dag en nacht. Natuurlijke fenomenen zoals deze behoorden tot de eerste aanknopingspunten voor de mens om de wereld beter te begrijpen, en werken ook telkens weer inspirerend voor kunstenaars.

Het ensemble Sjaella vertrekt van deze onontkoombare cycli voor een uitgekiend concertprogramma. Vanuit het ontluikende licht in David Langs mysterieuze *Every morning day* ontspint zich een muzikale cyclus die uiteindelijk uitmondt in een donker vacuüm, een eigen creatie van het ensemble die geënt is op de ervaringen tijdens de voorbije coronaperiode. Het volledige programma is opgebouwd vanuit een pendelbeweging tussen barokke composities en hedendaagse muziek. Zo bezingt de Britse componist Henry Lawes het unieke licht van de ochtendzons in *Have you e'er seen the morning sun*, een opgetogen lied uit 1653 dat de energie uitstraalt die je voelt wanneer de eerste zonnewarmte zich op de huid nestelt. Na het zien van de ochtendzons wordt de auteur van het lied ook nog lyrisch van het horen van muziek, het ruiken van bloemen en het proeven van honing en vlees. De conclusie van elke strofe is dat de zoetste en mooiste zintuiglijke gewaarwordingen op gelijke voet staan met de kwaliteiten van zijn geliefde, Chloris. Zo blijkt een lied over de natuur eigenlijk een liefdeslied.

Henry Purcell laat de vier seizoenen aan het woord in zijn opera *The Fairy Queen*. De dansende lente en zomer worden gevolgd door de kleurrijke herfst en ijskoude winter. Zelfs zonder de tekst is meteen duidelijk welk seizoen bij welke muziek hoort. Springerige ritmes verklanken de vreugde van de lente, terwijl de typisch dalende lijn die in barokmuziek steevast geassocieerd wordt met verlies en lijden hier het decor vormt voor de winterse kilte. Die winterkou gaat over in het woordenloze *Crystallized* van de jonge Armeens-Berlijnse componiste Ina Meredi Arakelian. Haar werk is meestal melancholisch en repetitief, een uitstekende pendant voor de barokke muziek die doorheen het concert terugkomt. Henry Purcell bevindt zich hiervoor in het gezelschap van Robert Johnson, een componist die op het kantelpunt van de 16de en de 17de eeuw actief was in Engeland en onder meer met William Shakespeare samenwerkte. Het lied *Have you seen the bright lily grow* is een pareltje qua tekst en maakte deel uit van een toneel van misschien wel de belangrijkste schrijver van die tijd met uitzondering van Shakespeare: Ben Johnson (geen familie van Robert). Het muzikale raffinement zit hem in de gedetailleerde verklanking van de tekst. Zo begint het lied met een snelle stijgende lijn op het

woord 'grow', in de derde strofe gevolgd door een dalende lijn die het vallen van de sneeuw tot leven brengt.

Na een tweede groep van liederen uit Purcells *The Fairy Queen*, waarin de nacht centraal staat, vormen twee hedendaagse composities de overgang naar het *Vacuum* van Sjaella. In *Stars* van Eriks Ešenvalds kijken we vol verwondering vanuit de duisternis naar de sterrenhemel, met een engelenkoorachtige soundtrack. Het is vanuit die verwonderde blik naar de hemel dat de mens al duizenden jaren probeert om inzicht te krijgen in de omwentelingen van de aarde en het grotere universum waar alles deel van uit maakt. Paola Prestini staat dan weer met beide voeten in het hier en nu, met haar *Tryptich for Our Time*. Dat alles leidt naar de alles verbindende klankwereld van Sjaella in *Vacuum*.

Klaas Coulembier

# Teksten

## *Evening morning day*

heaven earth  
earth darkness deep waters  
light light  
light light darkness  
light day darkness night evening morning day

firmament waters waters waters  
firmament waters firmament waters firmament  
firmament heaven evening morning day

waters heaven place land  
land earth waters seas  
earth grass herb seed fruit-tree fruit seed earth  
earth grass herb seed tree fruit seed  
evening morning day

lights firmament heaven day night signs seasons days years  
lights firmament heaven light earth  
lights light day light night stars  
firmament heaven light earth  
day night light darkness  
evening morning day

waters creatures birds earth firmament heaven  
sea-monsters creature waters birds  
waters seas birds earth  
evening morning day

earth creatures cattle things beasts earth  
beasts earth cattle every-creeping-thing  
man image likeness dominion fish sea birds  
air cattle earth every-creeping-thing  
man image image male female  
earth dominion fish sea, birds air earth every-creeping-thing  
herb seed earth tree fruit tree seed  
beast earth bird air earth every-creeping-thing life herb  
every-thing evening morning day

# *Have you e'er seen the Morning Sun*

Have you e'er seen the Morning Sun  
From fair Aurora's bosom run?  
Or have you seen on Flora's Bed  
The Essences of white and red?  
Then you may boast, for you have seen,  
My Fairer Chloris, Beauties Queen.

Have you e'er pleas'd your skilful Ears,  
With the sweet Music of the Spheres?  
Have you e'er hear'd the Syrens sing,  
Or Orpheus play to Hells black King?  
If so, be happy and rejoyce,  
For thou hast heard my Chloris voice.

Have you e'er smelt what Chymick Skill,  
From Rose or Amber doth distill?  
Have you been near that sacrifice  
The Phœnix makes before she dies?  
Then you can tell (I do presume)  
My Chloris is the World's Perfume.

Have you e'er tasted what the Bee,  
Steals from each fragrant Flower or Tree?  
Or did you ever taste that meat,  
Which Poets say that Gods did eat?  
O then I will no longer doubt  
But you have found my Chloris out.

## *Thus the ever grateful spring* **Spring**

Thus the ever grateful spring,  
Does her yearly tribute bring;  
All your sweets before him lay,  
Then round his altar, sing and play.

## *Here's the summer, sprightly, gay* **Summer**

Here's the summer, sprightly, gay,  
Smiling, wanton, fresh and fair;  
Adorn'd with all the flowers of may,  
Whose various sweets  
Perfume the air.

## *See my many coloured fields* **Autumn**

See my many colour'd fields  
And loaded trees my will obey;  
All the fruit that autumn yields,  
I offer to the god of day.

## *Now winter comes slowly* **Winter**

Now winter comes slowly,  
Pale, meager, and old,  
First trembling with age,  
And then quiv'ring with cold;  
Benumb'd with hard frosts, and with snow cover'd o'er,  
Prays the sun to restore him, and sings as before.



# Hypophysis

Hypophysis  
Process of the Pituitary  
A view into the Ovary  
FSH - follicle stimulating hormone  
stimulates me  
stimulates you

Follicle choir,  
*Here we go, folks*

We secrete estrogen  
Here we grow in this cocoon

*Estrogen  
Uh, what the..  
Is it time?  
We're about to start  
I would really like to have a moment  
Feels like drugs*

A year or so it takes  
for us to choose among us,

*I'm the first! The first! I was here first! I'm the first!*

The favored one, Graafian  
Graafian, the largest, most grand follicle

*Actually it was my turn today  
Next life, sis  
What did I do wrong?  
New life, new chance  
It's always the others who make it  
You will make it next year*

Hypophysis  
*I love this time*

The peak and the fall,  
the rising of Estradiol  
I want love  
don't want love  
fair enough

*A blanket builds in layers, the endometrial wall of the cave  
It's getting so hard to move  
the cervix  
Ah!  
I'm cold  
I love it, everything becomes so soft  
Yeah, sperm friendly  
Oh stop it!*

Ah soft, awaiting the possibility of love's tap

Do you feel it? Do you feel it rising?  
The pinnacle wave,  
luteinizing hormone

The time has arrived,  
one cell leaving  
out of the Graafian  
egg cell  
the exhale of ovulation

*Now it is on its way  
down  
Time is running out  
But why, there is all the time in the world  
Take your time*

Down the tube, the winding channel  
a 24 hour chance of survival,  
everything is possible, nothing is necessary

*Easy  
No pressure  
It's ok  
We love you*

Corpus luteum  
A view into an ovary

*I am what's left after ovulation  
a cell cluster  
rejected*

You are still pretty useful,  
you make progesterone even as you die

*Possibility possibility - it's possible*

even as we die

*Ahhhh! Ahhhh! Ahhhh! Ahhh! Ahhh!  
Don't touch me now!  
Ugh do not yell at me like that!  
I feel exhausted  
I feel bloated*

In the eventuality of no change, from the egg cell

*Give me food  
All i want is sleep  
I sweat  
Everything dissolves  
Then.. that's it?  
That's what?  
We are no longer needed here*

This month we have achieved,  
we have achieved a lot again

*And now.. everyone out!*

Hypophysis  
Process of the Pituitary  
A view into the Ovary

# *One charming night*

## Secrecy

One charming night  
Gives more delight,  
Than a hundred lucky days.  
Night and I improve the taste,  
Make the pleasure longer last,  
A thousand, thousand several ways.

# *Hush, no more*

## Sleep

Hush, no more, be silent all,  
Sweet repose has clos'd her eyes.  
Soft as feather'd snow does fall!  
Softly, softly, steal from hence.  
No noise disturb her sleeping sence.  
Rest till the rosie morn`'s uprise.

# *Stars*

Alone in the night  
On a dark hill  
With pines around me  
Spicy and still

And a heaven full of stars  
Over my head  
White and topaz  
And misty red;

Myriads with beating  
Hearts of fire  
The aeons  
Cannot vex or tire;

Up the dome of heaven  
Like a great hill  
I watch them marching  
Stately and still

And I know that I  
Am honored to be  
Witness  
Of so much majesty

## *A Triptych for Our Time*

Part I: Apocalypse?

(Book of Revelation)

Write therefore what you have seen, what is now, and what will take place later...

(Headlines)

Suddenly I lost my hearing,  
I was too close  
It was the worst fire in 100 years  
It's too nice for the likes of us  
Fire steals breath but smoke smells of money  
Flash drought, record heat without rain  
Millions have lost everything  
Suddenly I lost my hearing, I was too close  
It stopped making sense  
Is this an apocalypse? We certainly hope so.  
You should too.

Part II: Dead Soul (Alfonsina Storni)

Vast stones, red sun and dust  
Rising in clouds over dry land...  
The setting sun murmurs in your ear:  
a soul like yours will never die.  
Snakes moving by my side  
raise their heads to my mouth,  
echoing gray sky and stone:  
a soul like yours will never die.  
Then I feel vultures' beaks scrape the earth from beneath my feet;  
the evening echoes voices from the plain:

a soul like yours will never die.  
Oh fecund sun, oh earth ablaze, star-strewn sky, jungle, vast sea,  
enter through my soul,  
shake her from a sleep that looks like death.  
If only your eyes would wake, my soul,  
and see the world as something new...  
If only your eyes would wake, my soul,  
sleeping soul that smells of death.

Translation copyright ©2020 by Magda Bogin

### Part III: Ascending Stairways

(Quran Surah al-Mar'aarij 70:11)

They see it far off, and We see it near.

They shall be made to see each other...

(Book of Revelation)

Then I saw a new heaven and a new earth,  
for the first heaven and the first earth had passed away,  
and there was no longer any sea

(Quran 2:152)

The Earth says:

Therefore remember Me,

I will remember you,

and be thankful to Me,

and do not be ungrateful to Me.

Remember me, I will remember you.

Me.



# Biografie

## Sjaella

De naam Sjaella komt van een Scandinavisch woord dat 'ziel' betekent, en de jonge vrouwen die deel uitmaken van deze groep geven een stem aan hun ziel door samen te zingen. Sinds 2005 fascineren ze het publiek met hun kristalheldere a capella-zang, die tijdperken en stijlen doorkruist.

Sjaella biedt muziek van de hoogste kwaliteit, met een lange reeks populaire en veelgeprezen concerten achter de rug, evenals prijzen in nationale en internationale competities. Deze omvatten: 1e prijs op Finland Tampereen Sävel Contest 2015 (akoestische ensembles), 1e prijs op International A Cappella Contest Leipzig 2015, 1e prijs in de Nationale A Capella Contest 2010 (Duitsland) en 1e prijs in de klassieke categorie van de Ward Swingle Award op de vokal.total Internationale A Capella Competitie 2010 in Graz (Oostenrijk).

Het duurde niet lang voordat ze een platencontract tekenden en hun debuut-cd, "Sjaella", werd in 2011 geproduceerd op "querstand". Verdere releases volgden, zoals "Preisung" - een selectie van hedendaagse sacrale vocale muziek, die ook uitkwamen op "querstand" (2014) en in 2018 "Meridiane NORD". Deze cd's zijn genomineerd voor de "Price Deutsche Schallplattenkritik", en de Meridiane NORD won CARA 2019 als Best Folk/World Album en is genomineerd voor OPUS KLASSIK 2019.

Sjaella heeft een enorm gevarieerd repertoire, gaande van sacrale muziek tot poparrangementen, jazz en eigen composities, die ze presenteren tijdens zo'n 50 concerten per jaar in binnen- en buitenland. Ze stonden op tal van klassieke muziekfestivals (Rheingau Music Festival, Mosel Music Festival, Bachfest Leipzig bijv.) en ze maken een toenemend aantal radio- en televisieoptredens. Ondanks de jonge leeftijd van de zes zangers waaruit Sjaella bestaat, is de groep een gevestigde waarde geworden in de klassieke muziekscene. Het ensemble heeft een indrukwekkende natuurlijke charme, samen met een duidelijke, gelijkmatige harmonie die ze sinds hun kindertijd hebben gecultiveerd.

[www.konzertagentur-leipzig.de](http://www.konzertagentur-leipzig.de)

[www.sjaella.de](http://www.sjaella.de)



# Sint-Waldetrudiskerk



De oudste delen van de Sint-Waldetrudiskerk dateren uit de 14de eeuw, terwijl het koor en het schip in de 15e eeuw worden ontworpen door de Brusselse architect Gillis van den Bossche. In 1796 krijgt de Brabants-gotische kerk een boltorentje, maar die wordt in 1901 vervangen door een recht-opstaande torenspil. De toren bedraagt vanaf het mestelwerk tot aan de voet van het kruis 33 meter. De Sint-Waldetrudiskerk is vernoemd naar de Henegouwse heilige Waudru, die in de 7e eeuw een vrouwenabdij stichtte die aan de oorsprong lag van de latere stad Bergen.

EXPERIMENT/ILLEGITIME  
KUNST/THEATER/JAZZ/ACROBATIE  
KLASSIEKE MUZIEK/POEZIE  
DESIGN/FOTOGRAFIE/DANS  
OUDE MUZIEK/LITERATUUR  
OPERA/ARCHITECTUUR/  
FILOSOFIE/FILMMUZIEK/  
GESCHIEDENIS/ERFGOED/GELUK  
HEDENDAAGSE MUZIEK/FESTIVAL  
POLITIEK/ECONOMIE/WORK  
PERFORMANCE/SOCIOLOGIE  
CHANSON/SOUNDSCAPE

Klara. Blijf verwonderd.



# Ontdek AMUZ

AMUZ, dat is muziek in een historisch kader. De historische uitvoeringspraktijk doet klassieke muziek sprankelen in AMUZ tijdens een verrassende reeks seizoenconcerten en het zomerfestival Laus Polyphoniae.



Ontdek onze concerten

Kammenstraat 81,  
Antwerpen

[www.amuz.be](http://www.amuz.be)

FESTIVAL VAN VLAANDEREN ANTWERPEN  
**AMUZ**



# Docu Plus

documentaires met  
inspirerende patiëntenverhalen



tvplus



# Body Talk

gezondheidscoach Martine Prenen  
over gezond leven



kanaal  
53



kanaal  
29

[www.tvplus.be](http://www.tvplus.be)



**van roey**

BOUWEN MET MENSEN

---

Oostmalssteenweg 261 • 2310 Rijkvorsel • T +32 3 340 17 11 • [info@vanroey.pro](mailto:info@vanroey.pro) • [www.vanroey.pro](http://www.vanroey.pro)

# COLOFON

## ALGEMENE COÖRDINATIE EN ORGANISATIE

Festival van Vlaanderen Kempen vzw  
met dank aan sponsor IOK  
en mediasponsor Klara

## ORGANISATIE

**Dr. Jelle Dierickx**  
directeur  
**Michaela Defever**  
marketing & PR  
**Sara Seddouk**  
productie& zakelijk medewerker

## RAAD VAN BESTUUR

**Marc De Geyter**  
voorzitter  
**Kris Vreys**  
ondervoorzitter  
**Ludo Kools**  
secretaris  
**Greet De Clerck**  
**Liana Davtyan**  
**François Mylle**  
**Annemarie Peeters**  
**Jerry Aerts**  
**Bart Van Reyn**  
**Annick Schramme**  
**Björn Siffer**

## SAMENSTELLING EN REDACTIE

Jelle Dierickx  
Michaela Defever  
Sara Seddouk

## ONTWERP EN CAMPAGNEBEELDEN

[www.emilielauwers.be](http://www.emilielauwers.be)

## VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Jelle Dierickx  
Festival van Vlaanderen Mechelen/Kempen vzw  
Onder-den-Toren 12  
2800 Mechelen

## EUROPEAN FESTIVAL ASSOCIATION

Het Festival van Vlaanderen Mechelen maakt deel  
uit van de koepel Festival van Vlaanderen en is  
lid van de European Festival Association en de  
International Society for Contemporary Music.

Programma onder voorbehoud van wijzigingen.

## CONTACT

### **Festival van Vlaanderen Kempen vzw**

Onder-den-Toren 12, 2800 Mechelen  
T +32 (0)15 20 49 82  
[kempen@festival.be](mailto:kempen@festival.be)

[www.musica-divina.be](http://www.musica-divina.be)

## SUBSIDIENTEN



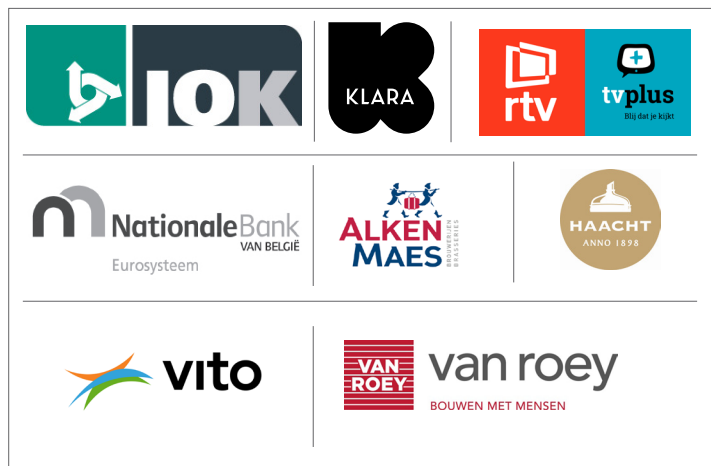
## MET DE STEUN VAN

De steden Geel, Hoogstraten, Lier, Herentals en Turnhout en de gemeenten Mol, Westerlo, Heist-op-den-Berg en Scherpenheuvel-Zichem, de abdijen van Postel, Averbode en Tongerlo, en de kerkfabrieken en de toerismediendiensten van de betrokken steden en gemeenten.

## POESIA DIVINA



## SPONSORS



## PARTNERS



